

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бражника Максима Ігоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України

Київ
5 листопада 2025 року
№ 203-2(І)/2025

Справа № 3-183/2025(369/25)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуєчого,
Барабаша Юрія Григоровича – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бражника Максима Ігоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Барабаша Ю.Г. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Бражник М.І. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частинам першій, другій статті 55 Конституції України (конституційність) пункт 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з пунктом 1 частини другої статті 394 Кодексу суд відмовляє у відкритті касаційного провадження у справі, якщо „касаційну скаргу подано на судові рішення, що не підлягає касаційному оскарженню“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Акціонерне товариство „УНІВЕРСАЛ БАНК“ (далі – Банк) у травні 2024 року звернулося до суду з позовом до Бражника М.І. з вимогою стягнути 107 785,93 грн кредитної заборгованості за договором про надання банківських послуг від 1 грудня 2018 року.

Ленінський районний суд міста Миколаєва рішенням від 25 лютого 2025 року позов задовольнив, стягнув із Бражника М.І. на користь Банку 107 785,93 грн кредитної заборгованості та 2 422,40 грн судових витрат.

Миколаївський апеляційний суд постановою від 7 липня 2025 року залишив рішення Ленінського районного суду міста Миколаєва від 25 лютого 2025 року без змін.

Верховний Суд у складі постійної колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду ухвалою від 8 серпня 2025 року відмовив Бражнику М.І. у відкритті касаційного провадження.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що пункт 1 частини другої статті 394 Кодексу порушує його право на судовий захист.

На підтвердження своєї позиції Бражник М.І. посилається на окремі приписи Конституції України, Кодексу, Рішення Конституційного Суду України від 17 червня 2020 року № 4-р(II)/2020, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо

неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Основним Законом України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Аналіз змісту конституційної скарги дає підстави для висновку, що Бражник М.І., твердячи про невідповідність пункту 1 частини другої статті 394 Кодексу Конституції України, висловлює незгоду з визначенням у Кодексі порядком касаційного оскарження судового рішення, що не підлягає касаційному оскарженню, а також цитує приписи Конституції України, Кодексу.

Конституційний Суд України у своєму Рішенні від 22 листопада 2023 року № 10-р(П)/2023 (далі – Рішення) вже досліджував питання касаційного оскарження судового рішення, яке не підлягає касаційному оскарженню, зокрема, у малозначних справах, визнав конституційним припис пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу й виснував, що „приписи Кодексу можуть установлювати обмеження на реалізацію права на касаційне оскарження судових рішень, однак такі обмеження мають бути ґрунтовані на приписах права, що є зрозумілими за своїм змістом і передбачними за наслідками застосування, та мати правомірну мету й бути домірними“ (абзац другий підпункту 7.4 пункту 7 мотивувальної частини); «оцінюючи конституційність пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу в аспекті домірності використаних у ньому юридичних засобів, що встановлюють „фільтр“ для касаційного перегляду судових рішень, ухвалених судами першої та апеляційної інстанцій, Конституційний Суд України зважає на те, що безпосередньо в підпунктах „а“, „б“, „г“ цього пункту визначено випадки, за яких касаційне провадження має бути відкрите попри те, що справу визнано малозначною.

Такими випадками, що їх визначено в пункті 2 частини третьої статті 389 Кодексу, є, зокрема, наявність у касаційній скарзі питання права, що має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовної практики

(підпункт „а“); значний суспільний інтерес або винятковість її значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу (підпункт „в“); віднесення судом першої інстанції справи до категорії малозначних помилково (підпункт „г“).

Отже, установлений у пункті 2 частини третьої статті 389 Кодексу такий „фільтр“ для касаційного перегляду судових рішень, ухвалених судами першої та апеляційної інстанцій, як малозначність справи, не є непереборною перешкодою для доступу особи до суду касаційної інстанції. Тому пункт 2 частини третьої статті 389 Кодексу містить домірні засоби законодавчого встановлення процесуальних відносин щодо відкриття касаційного провадження у малозначних справах» (абзаци перший, другий, третій підпункту 7.10 пункту 7 мотивувальної частини). Рішення має безпосереднє відношення до предмета конституційної скарги Бражника М.І.

На виконання Рішення Верховна Рада України ухвалила Закон України „Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України щодо гарантування права на судовий захист у малозначних спорах“ від 19 червня 2024 року № 3831–ІХ (далі – Закон № 3831), яким було внесено зміни в Кодекс. Після ухвалення Рішення та Закону № 3831 юридичне регулювання порядку касаційного оскарження судового рішення, що не підлягає касаційному оскарженню, не зазнало суттєвих змін, при цьому право на судовий захист у малозначних справах гарантовано.

Аналіз змісту конституційної скарги дає підстави для висновку, що суб’єкт права на конституційну скаргу не навів належного обґрунтування тверджень щодо неконституційності пункту 1 частини другої статті 394 Кодексу в розумінні вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“. Також у конституційній скарзі немає нових додаткових аргументів, що дали б підстави Конституційному Суду України повернутися до розгляду питання гарантування права на судовий захист у малозначних справах.

Отже, конституційна скарга Бражника М.І. не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55, частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті

конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бражника Максима Ігоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини другої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**